

ŽIVOT PRO DRUHÉ

„Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky.“ Podle Matoušova evangelia jsou to jedny z posledních slov Ježíše Krista. Od té doby mnoho lidí zaslechlo toto volání a vyrazilo skutečně ke všem národům. Jedním z nich byl i David Bochňák, který jako dobrovolník sloužil se salesiány ve městě Stara Zagora v Bulharsku.

ZBYNĚK PAVIENSKÝ

Milý Davide, jak jsi přišel na nápad sloužit jako dobrovolník?

Od jedné kamarádky jsem se dozvěděl, že plánuje obětovat rok svého života pro misie v Keni. Nevěnoval jsem tomu větší pozornost, ale po nějaké době jsem viděl článek o Adopci na blízko a zpětně jsem si uvědomil, že moje kamarádka vycestovala právě přes tuto službu. Četl jsem si o tom různé texty a na jejich základě jsem se přihlásil na přípravné vikendy. Ty jsem absolvoval a rozhodl jsem se, že tomu také chci věnovat svůj čas.

Byla v tom určitě i nějaká touha z dětství a zároveň to bylo spojené s tím, že jsem chtěl zkusit pracovat v jiné zemi, zažít něco trochu jiného, nejenom dovolenou. Říkal jsem si, že je to ideální možnost skloubit to dohromady.

Proč sis vybral Bulharsko?

Původně jsem chtěl jet do Ekvádoru, ale jak čas plynul, neměl jsem čas dostatečně se věnovat španělštině. Rozhodl jsem se pro Bulharsko, protože jsem věděl, že spadá pod českou provincii salesiánů, slouží tam čeští kněží a usoudil jsem, že to pro mě bude jednodušší. Začal jsem aspoň studovat bulharské písmo, cyrilici, a to mně do začátku hodně pomohlo.

Co bylo tvým úkolem?

Být pro druhé a být jim nápomocný. Primárně je služba salesiánů zaměřena hlavně na děti a mládež. Hodně se tam jezdí za dětmi, pomáhá se jim ve vzdělání a tráví se s nimi volný čas. Sloužil jsem ale i starším lidem třeba se stěhování nábytkem.

V letních měsících jsme pro děti připravovali dvoutýdenní akci „chamala za machala,“ což znamená přítel pro machalu. Podíleli jsme se na letních táborech jak pro Bulhary, tak i samostatně pro Romy.

Co znamená slovo machala?

V Bulharsku je pořád velký rasismus, a proto zde stále existují vyloučená místa, kde žijí Romové. Jedním z nich je i machala, což je to kopec, kde žijí odsunutí Romové. Čím se jde výše, tím je kvalita života menší. Zde jsme pravidelně chodili za dětmi a měli s nimi duchovní i sportovní programy.

Jak tam žijí Romové?

Oni žijí okamžikem. Dostali například nějakou sladkou odměnu, a když už nemohli, tak místo, aby si ji s sebou vzali na později, nechali ji tam. Nemyslí moc na budoucnost. Romové, kteří žijí ve spodní části machaly a mají blíž do města, jsou určitě vzdělanější.

Na druhou stranu mají dobré srdce. Jsou velice srdeční, bezprostřední a nedělají žádné rozdíly mezi lidmi. Nutno však podotknout, že to mají velice složité, machala je totiž propletená spoustou neřestí.

Jaká byla jejich víra?

Tím, že se s nimi už dlouho pracuje a salesiáni tam mají dobré jméno, o některých bych mohl říct, že jsou opravdu věřící. Chtějí se podílet na mši, chtějí ministrovat a vytvářet hudební doprovod. Někteří se naučili na kytaru a moc pěkně doprovázeli mši. Viděl jsem, že tito lidé chtějí stavět na křesťanských hodnotách. Někteří z nich po delší přípravě přijali svátosti.

Jak vypadal tvůj pracovní den?

Můj pracovní den jsme obvykle zahajovali společnou modlitbou, mší a snídaní s komunitou. Poté následovala lekce bulharského jazyka. Po obědě jsme se věnovali doučování místních dětí. Kvůli jazyku to byla ze začátku matematika a pak třeba dějepis a další předměty. Poté následoval sport nebo stolní hry. To trvalo zhruba do pěti až šesti hodin. Některé dny byl

poté ještě program, a to kurz vaření či šití, které měla na starost dobrovolnice. Jeden den v týdnu byl skautský blok, na kterém jsem se podílel společně s bratrem Marcosem a o. Petrem. Pátek byl výjimečný tím, že když to šlo, jezdili jsme s o. Martinem do vesnice Kalitino a tam jsme si hráli s dětmi. O. Martin vyprávěl biblické příběhy a někdy jsme společně vyplňovali biblické kvízy. V pondělí měli dobrovolníci volný den a mohli třeba vyrážet na výlet. Navštívil jsem třeba Sofii, Plovdiv, byl jsem i u moře. Bulharská příroda se mi moc líbila.

Byl mezi salesiány někdo, kdo tě inspiroval?

Bratři salesiáni mě inspirovali v mnoha věcech. Na starost mě měl o. Martin. Byl to velice komunikativní člověk, který uměl přilákat lidi, zaujmout je, ale současně si uměl i nastavit hranice. Když byla zábava, bylo to volnější, ale při biblické části ho děti velmi poslouchaly. Bohužel, o. Martin letos v únoru zemřel a všechny nás to velice zasáhlo. O jeho dobrém srdci mluví i to, že v den, kdy zemřel, měl navštívit jednoho kluka ve vězení. Měl velký dar neztracovat druhé a v tom mi byl velikým vzorem.

Jak se ti hovořilo bulharsky?

Je to slovanský jazyk a některé věci se řeknou podobně. Třeba mamka je majka, ale zase jsou některé výrazy, na které je potřeba si dávat pozor. Třeba česky napravo

Adopce na blízko

Cílem Adopce na blízko je pomáhat ohroženým dětem a mládeži v nejnepříhodnějších částech světa. Aby pomoc měla opravdu smysl, je nutné rozpoznat, co tyto děti nejvíce potřebují. Jedna z neúčinnějších forem pomoci je dát dětem někoho, kdo se jim bude s láskou věnovat a doprovázet je. Proto se Adopce na blízko rozhodla podporovat dobrovolníky, kteří část svého života věnují chudým a potřebným dětem.

Každé vyslání dobrovolníka s sebou však nese určité finanční náklady. Je třeba zajistit jeho vyškolení, letenku, vízum, očkování, podporu během pobytu a mnoho dalšího. Projekt Adopce na blízko umožňuje „adoptovat“ si tyto dobrovolníky a jejich prostřednictvím tak pomáhat i chudým dětem a mládeži na mnoha místech světa. V současnosti působí dobrovolníci v Bulharsku, Ekvádoru, Mongolsku, Tanzanii a Zambii. V budoucnu plánujeme vyslání i na Šalamounovy ostrovy.

znamená bulharsky rovně. Napravo se řekne „naďasno,“ налясно. Problém je i kývání. Při „ano“ se kýve zleva doprava, tedy česky „ne“ a naopak. Pokud mi třeba někdo nabízel chleba a já jsem už nechtěl, ukázal jsem prstem, že ne, anebo jsem kývnul směrem dopředu. Ti mladší už většinou kývají jako my, ale je potřeba to rozlišovat. Ti starší spíše používají původní verzi kývání.

Nedělalo ti to pak potíže při návratu?

(Smích.) Je to tak, někdy jsem kýval opačně. Ale vždy, když není něco jasné, dá se to vyjasnit. Je pravda, že některé věci bylo těžké přepnout, ale člověk si postupem času zvykne a přizpůsobí.

Pokud by někdo chtěl sloužit jako dobrovolník, co by měl udělat?

V mém rozvažování hrálo velkou roli, že jsem si o Adopci na blízko hodně přečetl.

Zvažuješ další výjezd?

V nejbližší době už neplánuji vyjet jako dobrovolník, ale do Bulharska se určitě chceme s rodinou podívat. Chtěli bychom navštívit salesiánskou komunitu, vidět se s našimi kamarády, s dětmi, popovídat si a zavzpomínat.

Měla tvoje služba smysl?

Ano, velký. A to nejen pro mě, ale i pro druhé. Navázal jsem zde vztah, teď už s mojí ženou, získal jsem spoustu přátel mezi salesiány, ale i mezi Bulhary. S některými jsem ve stálém kontaktu. Měl jsem možnost vařit nebo pracovat na stavbě a mohl jsem si spoustu věcí zkusit a osahat. To vše vnímám jako přínosné a jsem za to velice vděčný.

Děkujeme za rozhovor

David Bochňák,

26 let, studium informatiky. Služba ve Staré Zagoře od ledna do srpna 2021. Oblíbená kniha: Anna Karenina. Oblíbený citát: Kdybychom věděli, jak nás Bůh miluje, umřeli bychom štěstím. (JAN MARIA VIANNEY.)

Podpořte práci salesiánských misionářů v Bulharsku. Děkujeme.

Foto: Jan Kvapil - Salesiáni dona Bosca